

Directoraat-generaal: Leefmilieu

EUROSTATION – Blok II – 2de verdieping
Victor Hortaplein, 40 bus 10
B – 1060 BRUSSEL

www.environment.fgov.be

Secretariaat van het Adviescomité SEA:

Claire Piens
t : + 32 2 524 95 12
f : + 32 2 524 96 00
e : claire.piens@health.fgov.be

Adviescomité SEA

10 juni 2011

Ontwerp van het federaal ontwikkelingsplan 2010-2020 inzake het transmissienet voor elektriciteit

Advies betreffende het milieueffectenrapport

I. CONTEXT

ELIA heeft op 10 mei 2011 het adviescomité SEA om advies gevraagd in het kader van de uitwerking van het federaal ontwikkelingsplan 2010-2020 inzake het transmissienet voor elektriciteit¹.

Alvorens de studie wordt goedgekeurd², moet ze het voorwerp uitmaken van een milieueffectbeoordeling, rekening houdende met volgende doelstellingen:

- Voorzien in een hoog milieubeschermingsniveau (behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu);
- Bijdragen tot de integratie van milieuoverwegingen in de voorbereiding en vaststelling van plannen en programma's;
- Het voorzorgsprincipe in aanmerking nemen;
- Bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Overeenkomstig artikel 10, §2, van de wet van 13/02/2006 heeft het Adviescomité SEA zich op 22 november 2010 uitgesproken over het ontwerpregister dat als referentiekader dienst deed om de milieueffectbeoordeling van het ELIA-plan uit te voeren.

Overeenkomstig artikel 12 van diezelfde wet strekt dit advies ertoe:

- enerzijds de relevantie en de kwaliteit van de inhoud van het milieueffectenrapport te onderzoeken, rekening houdend met de doelstellingen van de SEA-wet;

- anderzijds te bepalen of de uitvoering van het plan aanzienlijke grensoverschrijdende effecten kan hebben op het milieu.

Zoals de wet voorschrijft wordt het advies binnen zestig dagen na ontvangst van het verzoek bezorgd, dit is 10 juli 2011.

Inhoudsopgave van het advies (punt 2)

II. Advies

2.1 Algemene beoordeling

2.2 Bijzondere technische opmerkingen (thematiese fiches)

2.3 Grensoverschrijdende effecten

---

¹ De verplichting om het ELIA Plan uit te werken, is vastgelegd in artikel 13, §1 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

² Artikel 6, §1, 1° streepje van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

II. ADVIES

2.1 Algemene beoordeling

Het Comité verwelkomt het rapport "Strategische MilieuBeoordeling ("SMB") van het Ontwikkelingsplan 2010-2020" als een gedegen en goed onderbouwd document. De opsteller heeft een bijzondere inspanning geleverd om een overzichtelijk, alomvattend en voldoende gedetailleerd document te produceren.

Het Comité wenst de opsteller ook te bedanken om zijn advies van 22 november 2010 betreffende het ontwerpregister uitgebreid in rekening te brengen en te verwerken in het rapport. Verder wenst het Comité zijn waardering uit te spreken over de proactieve houding van de opsteller om de planningshorizon van het rapport verder te leggen zowel in tijd als in opdracht dan wat wettelijk³ voorgeschreven is. Niettegenstaande deze positieve eigenschappen van het rapport, formuleert het Comité onder punt II een aantal belangrijke inhoudelijke opmerkingen. Het Comité weerhield zich van het maken van gedetailleerde opmerkingen gezien de ver gevorderde fase van de procedure.

Het Comité hoopt dat de "SMB van het Ontwikkelingsplan 2010-2020" haar meerwaarde kan bewijzen bij de verdere ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit. Teneinde de meerwaarde van die strategische beoordeling te behouden, raadt het Comité aan om bij de uitwerking van het volgende Ontwikkelingsplan en de bijbehorende SMB een ruimere visie te hanteren, zowel qua tijd als wat de integratie van de Europese netwerken betreft. Het Comité wenst bovendien de milieubeoordelingsprocedures te harmoniseren in overleg met de Gewesten.

De verdere ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit vormt een essentiële voorwaarde voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie, voor de evolutie naar een quasi koolstofneutrale elektriciteitsvoorziening⁴ en voor een sterk op communautair niveau geïntegreerd elektriciteitsnetwerk, dat bovendien ook een hoog niveau van bevoorradingszekerheid garandeert. Het Comité is zich er ook van bewust dat voor de realisatie van transmissie infrastructuur de milieubeoordeling en -vergunning belangrijke flessenhalzen kunnen vormen. Onderbouwde en transparante informatie, anticiperen op langetermijntoontwikkelingen, vroege consultering van belanghebbenden, voldoende afweging van alternatieven, ... verhogen significant de kansen op een vlottere implementatie van de ontwikkelingsplannen. Het Comité is in deze context verheugd met de overduidelijke inspanningen van de opsteller.

2.2 Bijzondere technische opmerkingen (thematische fiches)

Het Comité is het eens met de auteur dat de meest significante gevolgen van de installaties visuele hinder, geluidshinder, elektrische en magnetische velden, impact op de lucht en impact op de biodiversiteit zijn.

---

³ Wet van 29 april 1999 (zie supra).

⁴ Zoals beschreven in de recente mededeling van de Europese Commissie "routekaart naar een concurrerende koolstofarme economie in 2050" (COM(2011)112).

Een aantal van de thematische fiches wordt hieronder meer in detail besproken (de nummering van het SMB-rapport is vermeld tussen haakjes).

2.2.1. Aanrijking lucht (SF₆) (5.5.8)

Net als voor punt 5.5.9 is het Comité van mening dat de opsteller nauwkeuriger moet omgaan met de gehanteerde eenheden en deze tevens moet uitdrukken op een tijdschaal. Zo is het bvb. onduidelijk of het jaarlijkse emissies betreft. Daarnaast vraagt het Comité zich af of ELIA deze emissies overweegt te compenseren.

2.2.2. CO₂ (5.5.9)

Het Comité betreurt dat de netverliezen niet uitgedrukt werden in MWh. Hoewel een terugrekening mogelijk is via een conversiefactor (de gehanteerde factor bedraagt 0,15 ton CO₂/MWh) is de hoeveelheid CO₂ slechts een ruwe indicator en ongeschikt als vergelijkingsbasis. Bovendien is de gehanteerde factor zelf vatbaar voor kritiek gezien die vertrekt van de koolstofintensiteit van het productiepark in 2020 en van het op één na minst koolstof intensieve scenario uit de prospectieve studie Elektriciteit "Base_Nuc_HiCV".

2.2.3. Mens: geluidshinder (5.5.12.)

Het Comité wenst de opsteller te bedanken voor het verduidelijken van de gehanteerde methodologie.

2.2.4. Impact op de menselijke gezondheid (elektromagnetische velden of EMF) (5.5.14.)

Ook hier wenst het Comité de opsteller te bedanken voor het verduidelijken van de gehanteerde methodologie en haar goede toepassing van het voorzorgsbeginsel.

2.2.5. Impact op biodiversiteit (5.5.16.)

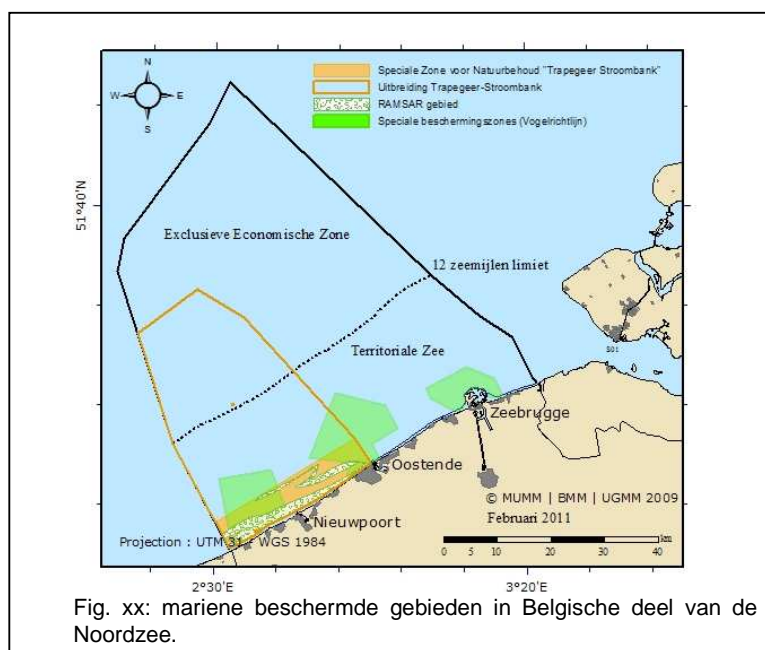
Niettegenstaande dat de indicator "inname oppervlak in Habitatrictlijngebied, vogelrichtlijngebied, groengebied of erkend reservaat uitgedrukt in oppervlakte-eenheden (ha)" een eerste indicator kan vormen van biodiversiteitsimpact, acht het Comité het betreuenswaardig dat alle aspecten van de impact op biodiversiteit hiertoe herleid zijn. De indicator mag dan wel een goede eerste aanzet zijn, maar het is een onvoldoende maatstaf om de complexiteit van de impact op biodiversiteit weer te geven. Bovendien geeft de indicator geen informatie over de ecologische waarde van de getroffen gebieden, noch over het versnipperingseffect.

De complexiteit van de impact van plannen en programma's op de biodiversiteit kan best beschreven worden door middel van de DPSIR-aanpak (drivers, pressures, status, impact, response). Bij de "impact" kan dan rekening gehouden worden met de verschillende impact op soorten en habitats. Wat soorten betreft gaat het over de populatiegrootte, de verschillende fases van de levenscyclus van de soort, het habitat van de soort, de verspreiding van de soort en/of het al dan niet seizoensgebonden voorkomen van de soort. Wat habitat betreft gaat het over de structuur en de functie van de habitat, de verspreiding van de habitat en de

oppervlakte van de habitat. Een dergelijke impactbeschrijving is conform art. 6.3 van de Habitatrichtlijn of de "passende beoordeling" voor plannen en programma's.

Het Comité wenst de volgende opmerkingen te maken:

- Het spreekt zijn waardering uit voor de mitigatiemaatregelen die werden voorgesteld met het vermelde Life-project voor de biodiversiteit;
- Het vraagt om op niveau van de projectaanvraag langetermijnonderzoeken op te zetten voor het monitoren van de impact zoals hierboven beschreven;
- Het vraagt rekening te houden met de EU-doelstellingen met betrekking tot de biodiversiteit (2020 – 2050), met de recente EU- biodiversiteitsstrategie 2011-2020 en, op nationaal niveau, met de Belgische biodiversiteitsstrategie (2006-2016)
- Het merkt op dat er 3 speciale beschermingszones (Vogelrichtlijn 79/409/EG)

ontbreken op figuur 5-3. (zie figuur xx).

2.3. Grensoverschrijdende effecten

Het Comité deelt de mening van de opsteller van de SMB wat betreft de effecten op het milieu van een andere lidstaat van de Europese Unie of van een andere staat die partij is van het Verdrag van Espoo van 25 februari 1991 over de evaluatie van de milieueffecten in een grensoverschrijdende context; deze zijn te verwaarlozen.